

terra sine aqua quam pulvis? Sed, « Cito exaudi me, » Domine, » complue me, confirma me, ne sim pulvis quem projicit ventus a facie terræ¹. « Cito exaudi me, » Domine, defecit spiritus meus : » non differatur inopia mea. Abstulisti spiritum meum, ut deficerem, et in pulverem meum converterer, et dicerem tibi : « Anima mea » velut terra sine aqua tibi : » fac etiam quod in illo Psalmo sequitur : « Emittes spiritum tuum, et creabuntur, et renovabis faciem terræ². » Si qua igitur in Christo nova creatura, vetera transierunt. In spiritu suo vetera transierunt, in spiritu tuo nova facta sunt³.

XIII. « Ne avertas faciem tuam a me. » Avertisti a superbo. Etenim aliquando abundabam, et in abundantia mea elatus eram. « Ego enim dixi aliquando in abundantia mea : Non movebor in æternum. Dixi : Non movebor in abundantia mea, » ignorans justitiam tuam, et constituens meam : « Sed tu, Domine, in voluntate tua » præstitisti decori meo virtutem. Dixi in abundantia mea, Non movebor : » verum autem a te mihi erat quidquid abundabam. Et ut hoc probares a te mihi fuisse, « Avertisti faciem tuam a me, et factus sum conturbatus⁴. » Post hanc conturbationem in qua factus sum, quia avertisti faciem tuam; post tædium spiritus mei, post conturbatum cor meum in me, ex eo quod avertisti faciem tuam, jam factus sum sicut terra sine aqua tibi : « Ne avertas faciem tuam. » Avertisti a superbo, redde humili. « Ne avertas faciem tuam a me : » quia si averteris, « Similis ero descendentibus in lacum. » Quid est » Descendentibus in lacum? Peccator cum venerit in profundum malorum, contemnet⁵. » Illi descendunt in lacum, qui etiam confessionem perdunt : contra quod di-

¹ Psal. 1, 4. — ² Id. ciii, 30. — ³ 2 Cor. v, 17. — ⁴ Psal. xxix, 7, 8. — ⁵ Prov. xviii, 3.

citur : « Ne coarctet super me puteus os suum¹. » Hanc profunditatem lacum appellat plerumque Scriptura, in quam profunditatem cum venerit peccator, contemnit. Quid est, contemnit? Jam nec ullam providentiam deputat; aut si deputat, ad eam se pertinere non putat. Proponit sibi peccandi licentiam, sine spe veniæ habentis iniquitatis effusus. Non dicit: Revertar ad Deum, ut revertatur ad me : nec audit, « Convertimini ad me, et revertar ad vos²: » quoniam veniens in profundum malorum contemnit. « A mortuo enim, inquit, tanquam si non sit, » perit confessio³. Ne ergo avertas faciem tuam a me, et » similis ero descendentibus in lacum. »

XIV. « Auditam fac mihi mane misericordiam tuam ; » quoniam in te speravi⁴. » Ecce in nocte sum, sed in te speravi, donec nocturna transeat iniquitas⁵. « Habemus » enim, ut dicit Petrus, certiores prophetico sermone, cui bene facitis intendentes tanquam lucernæ » lucenti in obscuro loco, donec dies illucescat, et lucifer oriatur in cordibus vestris⁶. » Mane ergo appellat, post finem sæculi, cum viderimus quod in sæculo credimus. « Mane enim exaudies vocem meam, mane astabo » tibi, et contemplabor⁷. Auditam fac mihi mane misericordiam tuam ; quoniam in te speravi. Si enim quod » non videmus speramus, per patientiam expectamus⁸. » Patientiam quærit nox, lætitiā donabit dies. « Auditam » fac mihi mane misericordiam tuam ; quoniam in te » speravi. »

XV. Sed hic quid, donec veniat mane? Non enim sufficit mane sperare : aliquid opus est agere. Quare aliquid agere? Quoniam dicit in alio Psalmo : « Deum exquisivi

¹ Psal. lxxviii, 16. — ² Malach. vii, 3. — ³ Eccli. xvii, 26. — ⁴ Psal. cxlvi, 8. — ⁵ Id. lvi, 2. — ⁶ 2 Petr. 1, 19. — ⁷ Psal. v, 5. — ⁸ Rom. viii, 25.

» in die tribulationis meae¹: tanquam in tempore noctis
 » meae Deum exquisivi. » Quomodo exquisisti? Manibus
 meis nocte coram eo; et non sum deceptus. Manibus quæ-
 rendus est in nocte Deus. Quid est, manibus? Bonis ope-
 ribus. Coram eo: « Cum enim facis eleemosynam, noli
 » tuba canere; et Pater tuus qui videt in occulto, reddet
 » tibi². » Quia ergo ita sperandum est mane, et ita nox
 ista toleranda est, et in ipsa patientia donec dies luceat
 perseverandum est, quid interea hic agendum? Ne forte
 per te ipsum acturus es aliquid, ut merearis perducere ad
 mane? « Notam fac mihi, Domine, viam, in qua ingre-
 » diar. » Ideo lucernam propheticam accendit, ideo ipsum
 Dominum tanquam in testa carnis misit, qui etiam dice-
 ret: « Exaruit velut testa virtus mea³. » Ambula ad pro-
 phetiam, ambula ad lucernam prædictorum futurorum,
 ambula ad verba Dei. Nondum vides Verbum in princi-
 pio, Deum apud Deum⁴: ambula ad formam servi, per-
 ducere ad formam Domini. « Notam fac mihi, Domine,
 » viam, in qua ingrediar; quoniam ad te levavi animam
 » meam. Levavi ad te, » non contra te. Apud te fons
 vitæ⁵: « Ad te levavi animam meam, » tanquam vas ad
 fontem attuli: imple ergo me; « Quoniam ad te levavi
 » animam meam. »

XVI. « Exime me de inimicis meis, Domine; quia ad
 » te confugi⁶. » Qui aliquando a te fugi, « Ad te con-
 » fugi. » Fugit enim Adam a facie Dei, et abscondit se
 inter ligna paradisi⁷, ut de illo diceretur in libro Job,
 « Tanquam servus fugiens Dominum suum, et consecutus
 » umbram⁸. » Fugit a facie Domini sui, et consecutus
 est umbram: ad umbram enim fugit inter ligna paradisi.

¹ Psal. lxxvi, 3. — ² Matth. vi, 2. — ³ Psal. xxi, 16. — ⁴ Joan. i, 1.
 — ⁵ Psal. xxxv, 10. — ⁶ Id. cxlii, 9. — ⁷ Gen. iii, 8. — ⁸ Job. vii, 2,
 juxta lxx.

Væ si permanserit in umbra, ne postea dicatur: « Tran-
 » sierunt omnia tanquam umbra¹. Exime me de inimicis
 » meis. » Non ego hic inimicos homines cogito. « Non est
 » vobis colluctatio adversus carnem et sanguinem. » Sed
 adversus quos? « Adversus principes et potestates, recto-
 » res mundi. » Cujus mundi? Non enim cœli et terræ:
 non enim regunt quod non fecerunt. « Rectores mundi: »
 sed cuius mundi? « Tenebrarum harum². » Quarum te-
 nebrarum? Utique iniquorum. « Fuistis enim aliquando
 » tenebræ, nunc autem lux in Domino³. Rectores mundi,
 » tenebrarum harum, » rectores iniquorum: contra hos
 habetis luctamen, « Magnum prælium vobis est⁴, » hos-
 tem non videre et vincere. « Adversus rectores mundi,
 » tenebrarum harum, » diabolum scilicet et angelos ejus:
 non illius mundi rectores, de quo dicitur: Et mundus
 per eum factus est⁵; sed illius mundi, de quo dicitur:
 « Et mundus eum non cognovit. Exime me de inimicis
 » meis, Domine, quia ad te confugi. De inimicis meis, »
 non Juda, sed qui implevit Judam. Illum patior visum, il-
 lum expugno non visum. Accepit enim buccellam Judas, et
 intravit in eum Satanas⁶: ut iste David persecutionem
 pateretur a filio suo. Quam multos Judas implet Satanas,
 indigne accipientes buccellam ad iudicium suum? « Qui
 » enim manducat et bibit indigne, iudicium sibi mandu-
 » cat et bibit⁷. » Non malum est, quod datur, sed bo-
 num malo in iudicium datur. Bene esse non potest male
 accipientis quod bonum est. Ergo, « Exime me ab inimi-
 » cis meis, quia ad te confugi. » Quo enim fugerem?
 « Quo ibo a Spiritu tuo? Si ascendero in cœlum, tu ibi
 » es: si descendero in infernum, ades. » Quid ergo res-
 tat? « Si assumpsero pennas meas ut columba, et volabo

¹ Sap. v, 9. — ² Ephes. vi, 12. — ³ Ibid. 8. — ⁴ Ibid. 14. — ⁵ Joan.
 i, 10. — ⁶ Id. xiii, 27. — ⁷ I Cor. xi, 29.